

φιλοκαλικά σταχυολογήματα

...διαβάζω...ακούω...καταγράφω

53

2020.9

"ἔδοξε τοίνυν ἡμῖν τά ἐκ φιλομαθείας συνενεγκεῖν εὐρήματα" (Κύριλλος Ἀλεξανδρείας)

ἓνα ἀλλιώτικο "ἔξοχικό"

Σέ ἓνα μοναστήρι ἦταν ἓνας μοναχός ἀπό τήν Οὐκρανία, ὁ π. Ποιμῆν. Ἄνθρωπος ἀγράμματος, γύρω στά 70. Σάν διακόνημα εἶχε τή μέριμνα νά κόβει καυσόξυλα, νά μεταφέρει νερό καί νά ἀνάβει τή φωτιά στό μαγειρεῖο. Ὁ μάγειρας τῆς μονῆς ἦταν γνωστός γιά τό δύσκολο χαρακτήρα του, ἄνθρωπος πολύ θυμώδης. Ὅταν θυμῶνε, ἄρπαζε ὅ,τι τύχαινε νά βρεῖ μπροστά του: σκαλιστήρι, μασιά, σκούπα... καί ξέσπαγε στόν π. Ποιμῆνα, χωρίς ποτέ ὁ ἴδιος νά τοῦ ἔχει φταίξει σέ κάτι. Ποτέ δέν τόν εἶδε κανεῖς νά θυμῶνει ἐναντίον τοῦ μάγειρα, οὔτε νά τοῦ γυρίζει πίσω κουβέντα, ὅταν ἐκεῖνος τόν «ἔλουζε». Μερικοί πατέρες τοῦ ἔλεγαν: «Καλά πάτερ, μέ τόσο ξύλο πού τρώς, δέν πονᾷς;» Καί ἐκεῖνος μέ ἓνα παιδικό χαμόγελο πού φώτιζε τό πρόσωπό του, ἀπαντοῦσε: «Πάλι καλά, πού τίς ἄρπαξα στήν πλάτη· καί ὄχι σέ ἄλλο εὐαίσθητο σημεῖο!»

Κάποτε ἓνας ἱερομόναχος, ἐνῶ προσευχόταν στό κελλί του, ἀποκοιμήθηκε καί εἶδε τό ἔξῃς ὄνειρο. Βρισκόταν σέ ἓνα τεράστιο κῆπο γεμάτο μέ ἀσυνήθιστα πανέμορφα δένδρα, κατάφορτα ἀπό εὐωδέστατα φρούτα. Ἀποροῦσε, ποιοῦ ἄραγε νά ἦταν ὁ θαυμάσιος αὐτός κῆπος. Καί ξαφνικά βλέπει νά ἔρχεται πρὸς τό μέρος του ὁ π. Ποιμῆν.

— Πῶς βρέθηκες ἐδῶ, πάτερ; τόν ρώτησε.

— Ἄ, τοῦ λέει ἐκεῖνος, αὐτό εἶναι τό ἔξοχικό μου. Μοῦ τό ἔδωσε ὁ Κύριος, κάθε φορά πού δοκιμάζω στενοχώριες ἔρχομαι ἐδῶ καί παρηγοριέμαι.

— Σέ παρακαλῶ, τοῦ λέει, μπορῶ νά ἔχω μερικά ἀπό αὐτά τά εὐωδέστατα φρούτα τοῦ παραδείσου;

— Γιατί ὄχι, εὐχαρίστως! Δώσε μου τό ράσο σου!

Καί τοῦ τό γέμισε μέ κάμποσα ἀπό αὐτά τά θαυμαστά φρούτα.

Ἐκείνη τήν στιγμή ὁ ἱερομόναχος βλέπει νά πλησιάζει πρὸς τό μέρος του, ὁ μακαρίτης ἱερέας πατέρας του. Καί μέσα σέ ἓνα ξεχύλισμα χαρᾶς ἔτρεξε καί τόν ἀγκάλιασε φωνάζοντας: «Πατέρα, πατέρα! Εἶσαι κι ἐσύ ἐδῶ!» Τήν ἴδια στιγμή χύθηκαν ἀπό τό ράσο του ὅλα τά φρούτα· καί ἀμέσως ξύπνησε. Ἄγριες φωνές τόν ἔφεραν στό παράθυρο τοῦ κελλιοῦ.

Ἀκούστηκε ἡ φωνή τοῦ μαγεῖρου: «Ρέ παλιάνθρωπε, πάλι λίγο νερό ἔφερες; Ὅλα τά δοχεῖα ἔπρεπε νά ναι γεμάτα! Δέν σταμάτησες, οὔτε κᾶν νά τά δεῖς, ρέ γουροῦνι!» Καί ξεστομίζοντας κατάρες, ὁ μάγειρας, πῆρε τήν μασιά καί μέ ὅλη του τήν δύναμη χτυποῦσε τόν π. Ποιμένα. Ὁ ἱερομόναχος ἔτρεξε νά τόν γλυτώσει. Ἀφοῦ κατάφερε καί τόν ἀπέσπασε ἀπό τά χέρια του τόν πῆρε κατά μέρος καί τόν ρώτησε:

— Πάτερ Ποιμήν, ποῦ ἦσουν πρὶν ἀπό λίγο;

— Ἐδῶ στήν κουζίνα. Εἶχα ἀποκοιμηθεῖ. Καί ἐπειδή μέ τό φτωχό μου μυαλό ξέχασα νά φέρω ἀρκετό νερό, ἔγινε ἀφορμή νά ὀργιστεῖ ὁ μάγειρας ἐναντίον μου.

— Ὅχι πάτερ, δέν εἶναι ἔτσι. Μή μοῦ κρύβεις τήν ἀλήθεια. Πές μου, ποῦ πράγματι βρισκόσουν, πρὶν σέ φωνάξει ὁ μάγειρας;

— Καλά, δέν ξέρεις; Ἐκεῖ πού ἦσουν καί σύ! Ὁ Κύριος ἀπό τήν μεγάλη Του εὐσπλαχνία μοῦ χάρισε ἐκεῖνο τόν τόπο ὅπου ἀξιώθηκες νά βρεθεῖς καί σύ.

— Καί τί θά συνέβαινε, πάτερ, ἂν δέν μοῦ ἔπεφταν τά μῆλα ἀπό τό ράσο;

— Θά τά εἶχες βέβαια μαζί σου· κι ὅταν ξυπνοῦσες θά τά ἔβρισκες στό ράσο σου, ἀλλά τότε ἐγώ θά εἶχα φύγει ἀπό τό μοναστήρι!

Δέν πέρασε πολὺς καιρός μετὰ ἀπό αὐτό τό περιστατικό, καί ὁ π. Ποιμήν μετακόμισε ὀριστικά πιά στόν τόπο τῆς ἀναπαύσεως του, στό «ἐξοχικό» πού τοῦ εἶχε ἐτοιμάσει ὁ Κύριος.¹

¹ Ὅσιος Στάρετς Βαρσανούφιος, Πρέβεζα, 2008, Γ' 44-46.

Ὁ π. Ποιμὴν μᾶς θυμίζει μιὰ ἄλλη, περισσότερο γνωστή, περίπτωση μέ τόν ἅγιο Εὐδόκιμο τό μάγειρα.

Ἀγράμματος καί αὐτός καί ἀγροϊκός χωρικός ὁ Εὐφρόσυνος ἐγκατέλειψε τόν κόσμον καί μπήκε σέ κοινόβιο ὅπου ἔγινε μοναχός. Περιφρονημένος ἀπό τούς ἄλλους γιά τήν ἀπαιδευσίαν καί τήν ἀπλοϊκότητά του, ἐγκολπώθηκε τήν ταπείνωσιν τοῦ Χριστοῦ καί ὑπηρετοῦσε στό διακόνημα τοῦ μαγείρου. Καθώς ἦταν κατακαπνισμένος ἀπό τήν ἀνθρακιά καί τίς στάχτες, ὅλοι τόν περιγελοῦσαν καί τόν ἐνέπαιζαν. Ἀλλά καί δαρμούς δεχόταν ἀπό τούς ἀμελέστερους πού ἔβρισκαν ἀφορμή τή σιωπή καί τήν ἀνεξικακία του.

Αὐτός ὅμως ὁ μακάριος μέ γενναιότητα καρδιάς ὑπέμεινε τούς ἐξευτελισμούς καί τίς ταπεινώσεις διανύοντας τό στάδιο τῶν ἀρετῶν ἐν κρυπτῷ.

Στό κοινόβιο ἐκεῖνο ἦταν κάποιος ἐνάρετος ἱερέας ὁ ὁποῖος παρακαλοῦσε διαρκῶς μέ νηστεῖες καί προσευχές τόν Θεό νά τοῦ δείξει τά ἀγαθὰ πού ἐτοίμασε στή βασιλείαν Του γι' αὐτούς πού τόν ἀγαποῦν.

Μιά νύχτα ἀρπάχθηκε ὁ νοῦς του στόν παράδεισον, σ' ἓνα πάντερπνον καί μυροβόλον κήπον πού γλώσσα ἀνθρώπου δέν μπορεῖ νά περιγράψει. Ἐκπληκτος εἶδε τόν Εὐφρόσυνον καί τόν ρώτησε πῶς βρέθηκε ἐκεῖ.

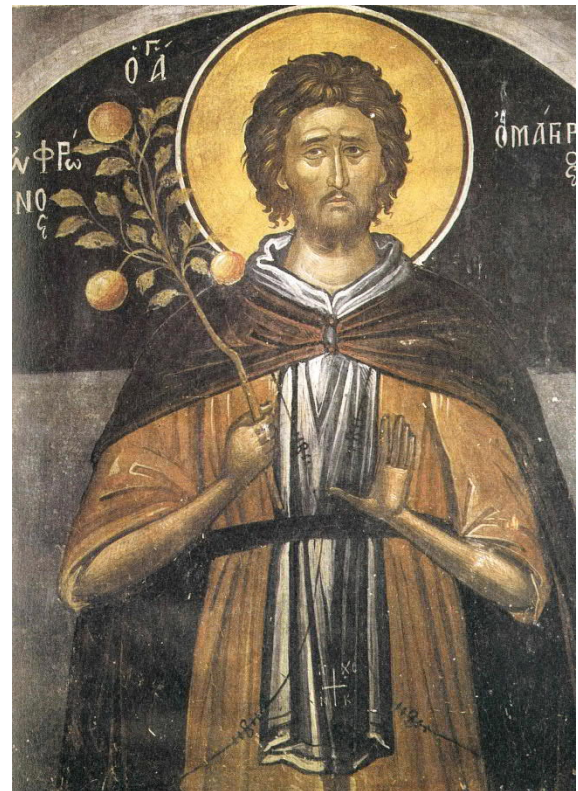
— Μέ τή χάριν τοῦ Θεοῦ ἐδῶ μένω πάντοτε καί εἶμαι φύλακας τοῦ κήπου.

Τότε ὁ ἱερέας τοῦ ἔδειξε τρία ὠραιότατα μεγάλα μῆλα καί τόν ρώτησε ἂν εἶχε ἐξουσία νά τοῦ τά δώσει. Ὁ Εὐφρόσυνος τά ἔκοψε ἀμέσως καί τοῦ τά ἔβαλε στό ράσον.

Τήν ἄλλη μέρα μετὰ τήν ἀκολουθίαν ὁ ἱερέας ἔδειξε τά μῆλα καί διηγήθηκε ὅσα συνέβησαν τή νύχταν. Ἐκεῖνοι θαύμασαν καί δόξασαν τό Θεόν. Ὅσοι μετέλαβαν ἀπό τά μῆλα αὐτά, τήν εὐλογίαν τοῦ δεσποτικοῦ κήπου, θεραπεύθηκαν ἀπό κάθε ἀσθένεια.

Ὁ μακάριος Εὐφρόσυνος, τήν ὥραν πού οἱ μοναχοί ἄκουγαν προσεκτικά τή διήγησιν τοῦ ἱερέα, ἀνοιξε τή πλαϊνή θύραν τῆς μονῆς καί, φεύγοντας τήν ἀνθρώπινον δόξαν, ἀπομακρύνθηκε καί δέν φάνηκε ποτέ πιά.

Ὁ βιογράφος του ἔτσι κλείνει τήν ἀφήγησιν: «μή ἀντέχοντας νά τόν τιμοῦν ὅλοι καί νά τόν ἐγκωμιάζουν, ἔγινε ἀφαντος, γιά τὴν γνῶριν ἐπιπέσει ὅτι οἱ ἀνθρώπινοι ἔπαινοι εἶναι στήν πραγματικότην κατηγορίες καί ἡ μεγαλύτερη ζημιὰ τῆς ψυχῆς».²

² Εὐεργετινός (Περὶ β. τ. Παν.) 2, 32.

Ὁ Ἀββᾶς Ἡσαΐας δίνει τόν κοινό παρονομαστή τῶν δύο παραπάνω ἱστοριῶν:

«Ἀδελφέ, νά πιστεύεις ὅτι εἶναι μεγάλο κέρδος καί σωτηρία τῆς ψυχῆς σου οἱ προσβολές καί οἱ ἐξευτελισμοί πού σου γίνονται γιά τόν Κύριο, καί νά τούς ὑπομένεις μέ προθυμία καί χωρίς ταραχή. Νά σκέφτεσαι: "Εἶμαι ἄξιος καί περισσότερο νά πάθω γιά τίς ἁμαρτίες μου, καί εἶναι τιμή μου πού παθαίνω κάτι γιά τόν Κύριο. Ἴσως μέ τίς πολλές θλίψεις καί προσβολές νά γίνω ἔστω καί ἐλάχιστα μιμητής τοῦ πάθους τοῦ Θεοῦ μου". Καί ὅποτε θυμᾶσαι ἐκείνους πού σέ λύπησαν, νά θεωρεῖς ὅτι σοῦ προξένησαν μεγάλα κέρδη καί νά προσεύχεσαι εἰλικρινά γι' αὐτούς ἀπό τά βάθη τῆς ψυχῆς σου, χωρίς νά γογγύζεις καθόλου ἐναντίον τους».³

Οἱ 'ξυλιές' πού ἔτρωγε ὁ π. Ποιμένας, ἀπό αὐτούς πού τοῦ ἔδιναν πειρασμούς καί τοῦ ἔκαναν τή ζωή δύσκολη, ἦταν καλές μερίδες «Πνεύματος». Ὁ εὐλογημένος ἀπό τό Θεό τίς βρισιές καί τίς κατηγορίες μποροῦσε νά τίς σηκώσει, τόν ἔπαινο δέν τόν ἄντεχε.

Τό ἐξοχικό του δέν τοῦ κόστισε τίποτα.

Τοῦ τό ...χάρισαν.

³ Λόγ. 27, 2.

Ἐκδότης: Ἀρχιεπίσκοπος Γ.Ο.Χ. Ἀθηνῶν &
πάσης Ἑλλάδος Μακάριος
Ἐπικοινωνία: archbishopmakarios@gmail.com